

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 12 kor — III.
Fél évre 6 kor — III.
Negyed évre 3 kor — III.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi iro-
dája, Barátok-tere Manojlovica-há-
za.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 42.
Nyilvánt. sorozóint. 40 fill.

Választási mozgalmak.

Jó néhány körben mégis csak megindul a választások körül az élénkség. A szerdán tartandó választások közül nevezetesebbek azok, amelyekben a hatósági jelöltek ellen csinálnak frontot. Az első körben biztosra veszik Mezőnerits Ferencz győzelmét Dr. Reisner Lajos ellen, — az V-ik körben is igen érdekesnek ígérkezik a választás.

Kulnesics Pájó megválasztása ellen erősen készülnek Bogisits Félix jelölésével.

A VI-ik körben tegnap léptették fel jelöltnek lapunk felelős szerkesztőjét Dr. Csillag Károlyt.

A végrehajtó bizottság a következő felhívást közzétette a választó polgárok között.

A 6-ik kör Választópolgáraihoz!

Tisztelt polgártársak!

Szabadka városának 6-ik kör polgársága mindig ismeretes volt arról, hogy független meggyőződését áruba nem bocsátja sem szép szóért, sem pedig át nem engedi az erőszak nyomása alatt.

Hogy függetlenségét most sem adja fel, azt legjobban bebizonyíthatja most is, amikor független gondolkodásu képviselőt választ.

Függetlenebb gondolkodásu képviselőt nem választhatnak, mint azt, aki már 8 évvel ezelőtt 6-ik körben a legtöbb szavazatot kapta, azt a férfit, aki mint lapszerkesztő tolla erejével küzd az igazság mellett e város érdekében — és akit semmiféle felső hatalom uralmába hajtani nem tudott.

E férfi a mi jelöltünk:

Dr. Csillag Károly,

akinek megválasztása azt fogja jelenteni, hogy a 6-ik kör az egyetlen kerület Szabadkán, a melyben a szavazó polgárok minden külfatástól, függetlenek, akik osakis meggyőződésük vezet!

Törpe lelkek előítéletével szállunk sikra amikor elhatározásunkat követjük és Szabadka város 6-ik kerület képviselőjéülnek **Dr. Csillag Károlyt**, városunk ez ismert nevű, gondolkodásu polgárát léptetjük fel

Egy erkölcsiében romlott, felfogásában léha és idegeiben beteg kor felfogásával daczolunk, amikor kijelentjük, hogy semmiféle kortesfogáshoz nem folyamodunk és csakis a gondolkodó nép itéletére bizzuk azt, hogy egyéniségét megtiszteli-e azzal a bizalommal, amely a képviselői mandátumot kezeibe adja.

Annyira megvagyunk győződve arról, hogy jelöltünk népszerűsége és általában közkedvelt egyénisége őt a győzelemre viszi, hogy semmiféle korteshadjáratba bele nem elegyedünk és tisztán a polgárok itéletére bizzuk megválasztását.

Mi még bizzuk a tisztességes polgári felfogásban és csakis ennek segítségével akarjuk megválasztani jelöltünket.

Éljen dr. Csillag Károly!

A végrehajtó bizottság.

Különfélék.

Kérelem.

Itt a tél! megkerdődik vele a szegény ember nyomorúsága. Az a rettenetes nyomorúság, mely többi között meggyéríti a népiskolák látogatóinak számát, meztláb, téli ruha nélkül nem mehet a gyermek fagyban hóban az iskolába.

Ezen a nyomorúságon óhajt a „Magyar Asztaltársaság” némileg segíteni, — midőn a szegény gyermekek felruházásra s ünnepi kalácscsal való ellátására folyó hó 23-án — vasárnap — délután 3 órakor a Központi elemi iskola disztermében karácsonyfa ünnepélyt rendez.

De mivel városunkban nagyon sok a szegény iskolás gyermek s a „Magyar Asztaltársaság” jótékonyágának határt szabnak a csekély (2 kor.) egyleti tagsági díj következtében a kis mértékben álló anyagi eszközök; a jótékonyág gyakorlásában, a szegény iskolás gyermekek nyomorának enyhítésére irányuló törekvésében a nemes lelkü emberbarátok támogatására szorul.

Az egyleti választmány tehát fölkéri a nemesszivű közönséget: adakozzék az egylet karácsonyfájára, segítse letörülni a szegény ártatlan gyermekeknek a hidegség és éhség sajtolta könnyűt s járuljon hozzá, hogy karácsony napján, a kis inyeknek ezen a nagy örömsünnepén a szűkölködő gyermekek is örvendezhessenek! Pénteken adományokat az egylet választmányi tagjai fogadnak el u. m. Milassin Ignác, Petonszky József, Hlatky

Béla, Kugler Antal, Vörös Kálmán, Bano Lajos és Polyákóvics Rókus pénztárnok.

A karácsonyfa ünnepélyen nemcsak szívesen lát vendégeket az egylet, de fölkéri a közönséget, hogy azon minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjék.

Szabadka, 1900. évi december hóban.

A választmány.

— **Lázár napja.** Minden évben meghozza a Lázár napja a százakra menő tisztelgők társaságát polgármesterünk: Mamuzsich Lázár házába. A délelőtti hivatalos tisztelgésekkel telik el és mondhatni, hogy alig is van egy testület is, amely onnan elmarad. Hatóságok, testületek, intézetek, egyletek adják egymás kezébe a hivatalos ajtó kilincset és bármennyire is a hivatalos jelleg alatt megy a dolog — minden tisztelgő egyéni rokonszenvének is igyekszik kifejezést adni. De teljes jókedéllyűséggel folynak a tisztelgések a polgármester házában, ahova igazi magyar vendégszeretet vonzza a polgármester üdvözlőit. A háziasszony páratlan előzékenységgel fogadja a vendégsereget — amely együttvéve közepes nagyságu lakodalomnak is elég lenne. Kedélyesen tölti el idejét a város színe-java, — mert ott van mindenki és ezalatt háttérbe szorulnak az esetleges politikai kérdések. Ilyen ünnepség készült ma is a polgármester házában. Lapunk jövő számában közölni fogjuk annak lefolyását. Ezuttal pedig mi is örömmel üdvözlöljük a polgármestert.

— **Választások.** F. hó 19-ikén lesznek a kiegészítő I. választások a kerületekben. A IV. kerületben nem egy hanem 2 bizottsági tag választatik, miután Leudvay Mihály választott biz. tag a jövő ére a virili bizottsági tagok közé vételelt fel.

— **Szerencsétlenség a Dunán.** Szerdán, december hó 12-én kilencz bajai napszám mos ladikon elindult a Dunára, hogy az alsó malmoknál egy malmot kikössenek. Ahogy a malmot a parttól eltámasztották, egy nagydarab part leszakadt és a ladikot felborította. Mind a 9 ember a Dunába esett Nyolczan kimenekültek Rab György azonban oda veszett.

— **Az ablakon át lölték.** Vrbaski Pántó újvidéki napszámosi, ki a környék réme volt e hó 13-án esti 8 órakor a sáncz utca 21. sz. a. házában az ablakon át pisztolylyal agyonlőtték. Minthogy Kondar Aca és Kaszapin József a gyilkosság előtt együtt voltak Vrbacsikival, akivel a kocsmában össze is verekedtek, közel volt a gyanu, hogy ezek egyike lehetett a gyilkos és a rendőrség által el is fogattak. Azonban a ház körül talált boeskor és vérvnyomok egészen más irányba tereltek a nyomozást. főleg midőn a gyilkosság közelében egy kést is találtak, melyben Kondar Aca az ő rokonának Dumics

Pera fuvaros kérésére ismert. Jójárt János váralkapitány, ki a nyomozást igen ügyesen és buzgón teljesítette a bűnyomok után el is jutott Dumicshoz; Dumics bevallotta, hogy régi haragosát, Vrbaskit, ki őt nem rég meg is szurkálta, ő lölte le. Elfogták s a bíróságnak adták át, a gyilkosság gyanújába keveredett két fogoly pedig szabad lábra helyeztetett.

A közönség figyelmébe!

Tisztelettel van szerencsém a közönségnek tudomására hozni, hogy irodámat a Prokesch-féle palota mellől, a **huszár lovarda melletti lakásomba** (Birkás Gyula ügyvéd ur házával szemben) **helyeztem át.**

Irodámban megrendelhető minden fajta **tűzelő fa, szén, valamint költözökést is elvállalok.**

A gyertyánfa vaggon számra 68 frt méter mázsára pedig 70 krjával rendelhető meg.

Tisztelettel

Braun Herman Fia.

Felolvasás a Gazda-körben.

Vasárnap folyó hó 16-án tartotta meg a Szabadkai Gazda-kör a Szabadkán létesítendő tejszövetkezetre vonatkozó értekezletét, a melyen Sierbán János m. kir. állattenyésztési felügyelő, — mint országos tejjgazdasági főfelügyelő Budapestről s Galambos Sándor ó-becsei földbirtokos s tejjgazdasági felügyelő a gazda-kör meghívására megjelentek.

Jelen volt még Budapestről Pfanhauser mérnök, az Alpha-Seperator-gyár tulajdonosa, a ki az egész világ számára óriási mennyiségben szállítja a tejjgazdasági gépeket s felszereléseket.

A zsufolóság megtöltött gazda-köri helyiségben városunk előkelő gazdái között a kör elnök s alelnökei kívül jelen voltak Bezerédi István és Vojnics Sándor országgyűlési képviselők, Mamusich Félix ez. kanonok plébános, a Decker Gyula kir. táblai bíró, Törley Gyula, Kiss Abel, Asványi Lajos igazgató, Prokes Mihály, Halbrohr Adolf, Rádics József, Dimitrievics Bogdán, Kiss Lajos és még vagy 150 előkelő gazda, köztük özv. Mohacsékné és Neumann Lenke urldögyek.

A minden tekintetben magas színvonalon álló előadást a tejjgazdaság nagy fontosságáról, mezőgazdasági helyzetünk mostohaaságáról Sierbán János tejjgazdasági előadó kezdte meg. Meggyőző érvekkel bizonyította be, hogy a hazai termények között az egy oldalú gabonatermelés a gazdasági tönk szélére veretett már is, miután ez idő szerint a gabonának nemesak, hogy nincs ára, hanem absolute nem is adható az el. Míg ha mezőgazdasági termelésünkön egy kis változást eszközölve, a takarmány termelést is jobban felkaroljuk, — a szemtermelés mellett az állattenyésztés, a tej és a hus termelés az, a mely bennünket a jó lét, ez ideig ismeretlen szokásra emel s olyan termelvények előállítására képesit, a miknek nem csak biztos, jól fizetett, hanem állandó piacuk is van. Mert Magyarország nem képes annyi vaját és húst produkálni, a mennyi a külföld piacain folytonosan jó áron elhelyezhető nem volna.

Majd ezután Galambos Sándor állott fel szólásra s igazán érdekes, a ny. korlati élet-

ből merített adatokkal bizonyította be azt, hogy nem létezik mezőgazdasági termelési ág olyan, a melynél biztosabb jövedelmi forrásra bukkanhatna a gazda, mint a tejjgazdaság felkarolása.

Mindkét előadó annyira lebilincselte, annyira meghódította a gazdaközönség lelkét, figyelmét, hogy a nagy tömeg daczára — egyetlen gazda sem mozdult meg elfoglalt helyéről, hanem gyönyörrel hallgatta azon igazságok élvezetes láncolatát, melyből egy jobb helyzetre való kilátással az okszerűbb gazdálkodásra való átmenetel alapján alkotta meg magának.

Mindkét előadót úgy az előadás közben, mint annak befejeztével őszinte elismeréssel, zúgó éljenzés és tapsal jutalmazta a hálás gazdaközönség, melynek lecsillapodása után dr. Bró Károly alelnök indítványára jegyzőkönyvi köszönet szavaztasson az előadó uraknak ezen igazán gyönyörű, tanulságos és élvezetes előadásért.

A tejjgazdaság nagy fontosságának további méltatását fentartjuk magunknak s legközelebb visszatérünk annak ismertetésére.

Gyilkosság hetvennyolcz forint miatt.

Ujvidék, 1900. decz. 16.

— Saját tudósítás. —

A kies Trencsénből indult el Decski György drótos ló, hogy szép Magyarországot végigbarangolva megszerezze magának s családjának a mindennapi kenyérré válót. Verejtékes munka és nélkülözések árán össze is kurgatott már vagy 80 frtot, mikor szerencsétlen végzte Kulpinba sodorta, hol össetalálkozott két kollegájával névszerint Illusik István és Krajcsi Jánossal. Ez utóbbi uokatestvére is lévén, a találkozás öröme pálinkázni kezdtek — egyik kulpini korcsmában — miközben Decski dicsekedve mutogatta megtakarított pénzeszközét. Jól bepálinkázva azután mindhármán utra keltek. A faluból kiérve, Krajcsi János, kit a meglátott pénz többé nyugodni nem hagyott, farkóbotjával úgy fejbe vágta Decskit, hogy az rögtön földrebukott. Ezel azonban meg nem elégedve, még három ütést mért fejére, mely mindegyike halálos volt. Ekközben a bot eltörött, mire Krajcsi, kit a vér már ekkor teljesen megvadított, csizmás lábával áldozata nyakára lépett s szive irányában 17 késszurást ejtett meg az élettelen testen.

Azután a hullát kifosztván, a talált 78 frt készpénzt magához vette, a drótos mester-séghez szükséges szerszámokat egy közeli kutba, a gyilkoságnál használt botot egy mély árokba dobta, a hullát pedig elásta; nem lévén egyéb eszköze, körmeivel vágta a sirgödört, és mint aki dolgát jól végezte, odébb állt, halálal fenyegetvén Illusik Istvánt, ha a látottakból valakinek csak egy szót is elárul. Az eltakarítás azonban nem jól sikerült; mert másnap a föld tulajdonosa kuttyájával a helyszínen véletlenül megjelenvén, úgy találta, hogy a hulla feje s lába kilátzott az árok lyukból, természetesen szaladt a faluba jelentést lenni.

A táviratilag értesített ujvidéki közp. vb ró Rehák Ferencz, úgy Popovits főügyészi helyettes rögtön kiszálltak, a boncolást s vizsgálatot megejtették s a felmerült esetet táviratilag közölték az összes bácskai csendőri és rendőri hatóságokkal, felhíva őket a tettesek nyomozására.

A palánkai csendőrőrs parancsnoka Nagy Mihály Lajos csendőrőrmester rögtön mozgósította csendőreit, Német-, O- és Uj-Palánka községek rendőrségeivel a községekbel kivetelő utakat elállította, azután személyesen hozzáfogván a kutatáshoz, egyik kore-mában drotos lókat találván, úgy találta, hogy az egyiknek nadrágja mostanában lett kimosva, zsebkendője és kése kimosva s megisztitva volt ugyan, de éles tekintete rögtön meglátta azért rajta a vér nyomokat. Rögtön le tartóztatta s vitte Kulpinba Rehák vizsgálóbíróhoz itt aztán konstatáltatott, hogy a le tartóztatot egyén Krajcsi János. Nagy őrmester ezután a gyilkosság helyszínétől nem messze levő kutat is átvizsgáltatván, megtalálta a meggyilkoltak ide beledobott felszerelését. A nyomozás veleje azonban csak most kezdődött, mert a le tartóztatot Krajcsi konokul tagadott s a legszemszedetebb hazugságokkal iparkodott a vizsgálatot más irányba terelni. Okvetlen szükséges volt hogy a harmadik szereplő is kézrekeríttessék. Az volt a fő feladat, hogy a félelemtől megvadt, akkor még ismeretlen nevű Illusik, ki már árkon-bokron túl volt, kihallgatható legyen. — Nagy őrmester vállalta magára ezt a hajtóvadást. Öztónétól vezéreltetve, Szerémmegyének vette útját s itt faluról falura gyalog csatangolva végre egyik községben nyomra talált. Megtudta, hogy a már nagyjában beszerzett személyleírásu egyén honnan jött s hova ment, ezt megtudva nem a terhelt után ment, hanem abba a községbe, ahonnan a terhelt jött. Ebben a két községben azután Illusik személyleírását s azonosságát teljesen megállapítván, most már teljes erővel az üldözéshez fogott s szerdán a hajnali órákban sikerült őt utólélni. Elbeszélte mindent, úgy, mint fentebb írva van s bemondása alapján az újból eszközölt kutatás folyamán a gyilkoságnál használt két darabba tört botot is — melyről megállapítottatott, hogy Krajcsi tulajdona — sikerült megtalálni.

Illus István is ujvidékre kísértetvén és vizsgálat jelenleg ebben a stadiumban van.

Valószínű, hogy Nagy őrmesternek ezen eredményes nyomozása egy más k homályos büntényre is világot vet. Mintegy 2 év előtt ugyanis Pozsonyban, hol akkoriban Krajcsi mint katona szolgált, eltűnt egy szakaszvezető, egy darabig keresték, de nem találván őt, szökevénynek nyilvánították, most Illusik erre vonatkozólag azt a beismerést tette Nagy őrmester előtt, hogy ezt a szakaszvezetőt is Krajcsi ölte meg s a városon kívül elásta. A vizsgálat ez irányban is folyik.

Nyiltter.*

Nyilatkozat.

Több helybeli lap elég lévesen azt közlé a napokban, hogy édes anyám özv. Várady Györgyné meghalt. Kérem szives tudomásul venni, hogy nem édes anyám, hanem anyósom, özv. Serfőzy Györgyné halt el e hó 11-én.

Szabadka 1900. december 17.

Várady Aladár,
színházi karagy.

* E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.